

Carnet de **RUTA**

Oix, és isolament i silenci

OIX, **un racó** **de món**

L'isolament i el silenci, segueixen essent les característiques fonamentals d'Oix.

Ara es parla d'adobar la carretera i la notícia desensopeix l'optimisme de molts; el joc dels interessos comença a bellugar-se perquè, d'uns anys ençà, els nou quilòmetres que separen de Castellfollit de la Roca, només són dignes pel camionatge de desemboscar. Però no ens podem estar de dir que la situació precària de la via, que tant perjudica al veïnat i atura qualsevol iniciativa rendable, no ha permès el risc que comporta l'aparició trepidant del cotxe diumenger que s'escapa de les ciutats. La millora serà important sempre que s'evitin els inconvenients i Oix conservi aquesta sensació meravellosa de paradís perdut.

Avui, aquí, les hores encara tenen força per a deixar-se viure íntegrament i serenament, sense interferències de cap mena.

La vall

El poble, a 413 metres d'altitud, és cap municipal d'un seguit de valls profundes i cimals encrespats, la majoria dels quals assoleixen més amunt del miler. L'orografia és construïda amb noms concrets i familiars: Santa Bàrbara, El Toix, Montpetit, Montmajor, El Talló, Bstracà i Bassegodà.

Les cingleres de Ferran i els engorjats que s'enfilen des de Sadernes, afinen dreteres que s'estimben esglaiades i s'arrapen porugues a la geologia, repel·lent i agressiva, vers indrets com sant Aniol d'Aguja, Escalles i Hort Moier.

El poble, mostra un rètol discret que assenyala camins i temps de caminada; un convit generós per a conèixer el secret de les grans solituds, escoltar els silencis més aclaparadors i gaudir de la bellesa insòlita i remota.

El poble

El document ens mena a l'any 937. Actualment, el municipi, només suma uns tres-cents habitants; l'emigració és un mal que ha envellit amb el poble. D'origen fou un senyoriu administrat per la clerecia—a la vetlla d'interessos feudals—i el nostre segle l'ha convertit en ruralia sense ritme i alè deprimit. L'època brillant, s'escau a l'hora dels cavallers i els abats, amb llurs castells i monestirs; quan la riquesa i la misèria discriminava el senyor del vassall.

Sunyer, comte de Barcelona, féu donació de la seva església al monestir de Ridaura. El cenobi que al·ludim, es trobava a les rodalies d'Olot i no molt lluny dels indrets on la tècnica pretenia pouar-hi petroli; llavors influïa espiritualment el caseriu que encara dansa el "Ball del Gambeto", reminiscència senyorial i classista, involucrada al costumari popular sense verí ni rancor.

Tornem a Oix. El fervor dels seus habitants, segueix invocant el sant Llorenç de la parròquia. Hi ha sensació d'atavismes milenaris que s'emmirallen a les pedres; àdhuc les disfressades de calç i arrebossaments. No s'encén la teiera que conserva la façana, però a la llar les peroles pengen dels clemàstecs i el ferrer abranda la fornàl.

L'edificació és d'un romànic adulterat amb bons propòsits. L'accés és per la porta oberta a ponent i conserva la primitiva encarada al migdia, com s'estilava en època dels comtes de Besalú. La murada exterior que donava al cementiri—ara traslladat—, té dos capitells amb fesomies humanes, flemàtiques i arcaiques, d'un art ingenu i barroer. El forrellat que tanca la porta principal, representa la serp amb orelles de gos; qui sap si semblant a la peça que havia posseït sant Julià del Mont, de Santa Pau.